

Mededeling van het college aan de gemeenteraad (2017-23)

Onderwerp: Evaluatie pilots jeugd en voortzetting werkwijze
Portefeuillehouder: Wethouder Sluiter
Datum: 7 maart 2017

Kennis te nemen van

de resultaten van de evaluatie van de pilots jeugd en ons voornemen de werkwijze(n) en best practices te continueren.

Context

In de loop van 2016 is gestart met een aantal pilots in het kader van het verbeteren van de werkwijze op het gebied van (complexe) jeugdcasuïstiek. Dit kwam omdat er soms zaken te lang bleven liggen, dubbelingen in de ondersteuning bestonden en voor het gezin in kwestie niet duidelijk was wie precies de regie voerde in bepaalde situaties.

De pilots hadden als hoofddoel een snellere, adequatere en meer integrale aanpak ten behoeve van jeugdigen en gezinnen die hulp, zorg en/of ondersteuning nodig hebben vanwege opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en/of andere stoornissen.

Er is gestart met twee verschillende pilots: pilot 1 waarbij sprake was van een verregaande samenwerking van buurtcoach (generalist) en consulent (specialist) en waarbij zo dicht mogelijk aan de keukentafel beschikt werd. Pilot 2 zag toe op de integratie van beide taken in één functie: de *jeugd- en gezinswerker* met de integrale verantwoordelijkheid voor gezinnen met complexe problematiek. Deze jeugd- en gezinswerker had ook zelf de bevoegdheid om individuele voorzieningen in te zetten.

Pilot 1 draaide in heel Doetinchem. Pilot 2 draaide in de wijk Noord & Centrum. Wij hebben uw raad hierover geïnformeerd in [raadsmededeling 2016-79](#) aangaande de *Thematische reflectie Eerste evaluatie DDK*.

Kernboodschap

Uit de evaluatie blijkt dat beide pilots hun voordelen hebben gehad ten opzichte van de oude werkwijze. De belangrijkste voordelen waren:

- Gezinnen ervaren de duidelijkheid in aanspreekpunt/regie als prettig.
- Loslaten van zwaarwegend advies en zo veel mogelijk samen beslissen aan de keukentafel en met het gezinsplan als beschikking werkt efficiënter en is duidelijker voor onze inwoners.
- Er is betere samenwerking tussen de medewerkers van de verschillende uitvoeringsorganisaties; gezinnen profiteren daarvan.

Mededeling van het college aan de gemeenteraad (2017-23)

Daarbij is gebleken dat de werkwijze met de *jeugd- en gezinswerker* (pilot 2) aanvullende voordelen biedt ten opzichte van de werkwijze in pilot 1, en dus het beste aansluit bij het oorspronkelijke doel en doelgroep van de pilots, en de brede maatschappelijke doelen en verantwoordelijkheden die we hebben:

- In pilot 1 was er soms nog steeds sprake van overlap in werkzaamheden tussen buurtcoach en consulent. Dit omdat het terrein jeugd behoorlijk specifiek is: er zijn heel veel verschillende typen ondersteuning, en jeugdigen ontwikkelen zich (vaak) veel sneller dan volwassenen. Dat heeft natuurlijk te maken met hun levensfase, maar dat zorgt er wel voor dat de omstandigheden en noodzakelijke ondersteuning snel kunnen veranderen. Dit heeft er onder meer toe geleid dat in de al lopende pilot 1 gaandeweg de buurtcoach met een duidelijke achtergrond in de jeugdhulp (T-profiel jeugd) ingezet is en gekoppeld is aan de jeugdconsulent.
- Om daar goed mee om te kunnen gaan, is zowel kennis als beslissingsbevoegdheid nodig. De werkwijze met de meer specialistische jeugd- en gezinswerker (pilot 2) voldoet daarom aan deze drie belangrijke voorwaarden die aansluiten bij onze doelstellingen rondom jeugdigen: expertise (kunnen en weten) en doorzettingsmacht (mogen), verenigd in één duidelijke aanspreekpunt.
- Uit pilot 2 komt naar voren dat het een belangrijke meerwaarde heeft om de integrale vraagverheldering, ondersteuning op meerdere levensgebieden, toeleiden en regievoeren, ook te combineren met de beslissingsbevoegdheid over de maatwerkvoorziening.

Vervolg

Wij zijn voornemens deze werkwijze (de *jeugd- en gezinswerker*) uit te rollen in heel Doetinchem omdat wij het, mede gelet op de doelgroep van deze pilot (met name de gezinnen waarin verwevenheid bestaat tussen de gezinssituatie en de problematiek van de jeugdige), zeer belangrijk vinden dat zo adequaat mogelijk gehandeld kan worden.

Het gaat immers om het borgen van de veiligheid, goede ontwikkeling en zo normaal mogelijk kunnen opgroeien van de jeugdigen waar wij verantwoordelijk voor zijn. Pilot 2 biedt daarvoor de meeste aanknopingspunten.

Voor ons zijn daarbij drie zaken van belang:

1. De werkwijze moet passen bij de door uw raad gestelde kaders. Uw raad hanteert thans het volgende uitgangspunt:

“we werken met (regievoering door) buurtcoaches”¹

De buurtcoach is een generalistische functionaris, niet specifiek gericht op één bepaalde doelgroep of situatie. Vaak is er wel expertise op één gebied aanwezig (het ‘T-profiel’) maar de generalistische taak blijft de boventoon voeren. We hebben gemerkt dat dit generalistische principe voor complexe jeugdcasuïstiek niet voldoende waarborgen biedt.

¹ [Uitgangspunt 5, raadsbesluit 2017-4](#)

Mededeling van het college aan de gemeenteraad (2017-23)

Wij stellen u derhalve voor om in te stemmen met ons voorstel dat in het geval van complexe jeugdcasuïstiek, een ander dan de generalistische buurtcoach de regie kan voeren in een gezin/huishouden. Dit voorstel doen we u in het raadsvoorstel *Beleidskader sociaal domein Doetinchem 2017-2020*.

2. Onder voorbehoud van instemming van uw raad met voornoemd voorstel, zullen wij de verdere uitwerking en implementatie van (de voortzetting van) de vernieuwde werkwijze en invulling voor onze rekening nemen. Er zijn immers nog een aantal randvoorwaardelijke zaken in te vullen, waarbij o.a. gedacht kan worden aan:
 - de precieze invulling van de functie;
 - de precieze taakverdeling tussen de diverse werkers in het veld;
 - efficiënte inrichting van ICT-systemen;
 - een zo laag mogelijke registratiedruk;
 - het regelen van onafhankelijke cliëntondersteuning;
 - werving van geschikte medewerkers;
 - formatieve- en capaciteitsvragen;
 - formele inregeling beslissingsbevoegdheid;
 - omgang met enkelvoudige vs. meervoudige casuïstiek.

Voor zo lang de nieuwe werkwijze nog niet (overal) geïmplementeerd kan worden, gaan we door met de pilots 1 en 2 en de best practices die we in de afgelopen maanden hebben opgedaan.

Er is overleg gevoerd met een delegatie van de sociale raad over welke aandachtspunten voortvloeien uit de pilots en hoe de werkwijze voor jeugdigen verder geoptimaliseerd kan worden. Deze aanbevelingen worden betrokken bij het opstellen van het implementatieplan.

3. Op dit moment zijn wij ook bezig om de verhouding tussen Buurtplein en de gemeentelijke afdelingen Zorgplein en Maatschappelijke Ontwikkeling te onderzoeken². Uiterlijk 1 juli 2017 zullen hierover definitieve keuzes gemaakt worden. Wij vinden het belangrijk dat de implementatie van de nieuwe werkwijze (zie punt 2) past bij (de resultaten van) dit onderzoek.

Omdat al deze punten ten minste enige raakvlakken hebben, lijkt het ons, mede gelet op uw opdracht aan ons college om een informatieve raadsbijeenkomst te beleggen³ aangaande o.a. de verhouding buurtcoach/consulent (en als onderdeel daarvan de scheiding tussen advies en besluit), opportuun uw raad hierover integraal te informeren.

Wij zullen hiervoor een voorstel doen langs de gebruikelijke wegen.

Bijlage

1. *Evaluatieverslag pilots jeugd* [VERTROUWELIJK]

² Zie ook: [Plan van aanpak GD2020, raadsbesluit 03-11-2016](#)

³ [Beslispunt 2, raadsbesluit 2017-4](#)